

6658.

vien päältä.

Uskela

175. Maanäyte kulttuurikerroksesta , otettu kohdalta 20.

176. Maanäyte kallion päällä olevasta hiekasta, otettu kohdalta 20.

177. Polttamaton luupala; 1. alueelta d 5.

6659.

Maaria

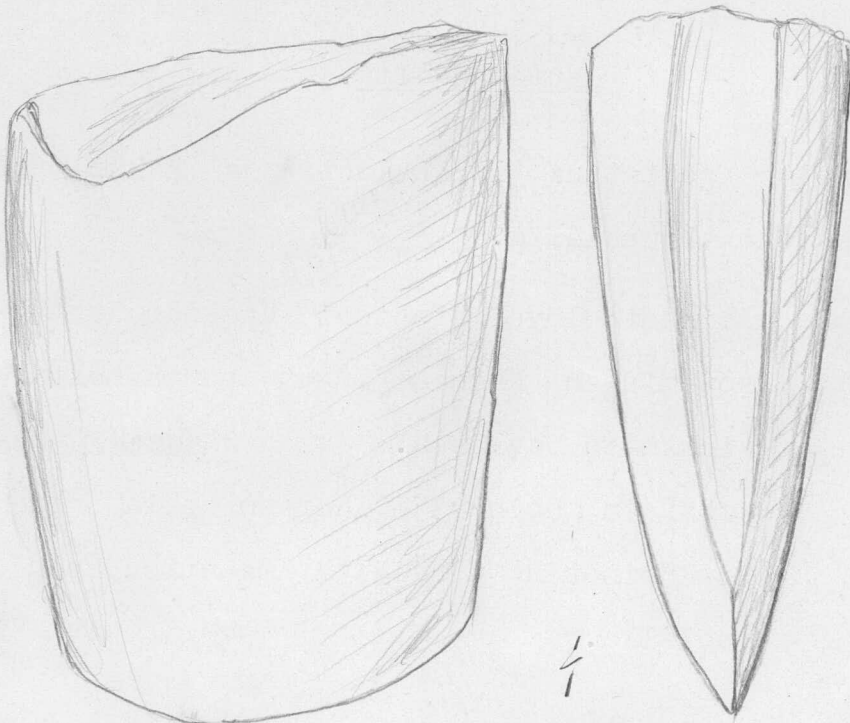
Esineet, jotka tohtori A. Hackman kesäkuussa 1914 osaksi osti Virusmäeltä, osaksi kaivautti esille maantien alta, sitä alennettaessa; kts karttoja, valokuvia ja kertomusta sekä nr 6645.

I.

Ostettuja ja lahjoitettuja
esineitä.

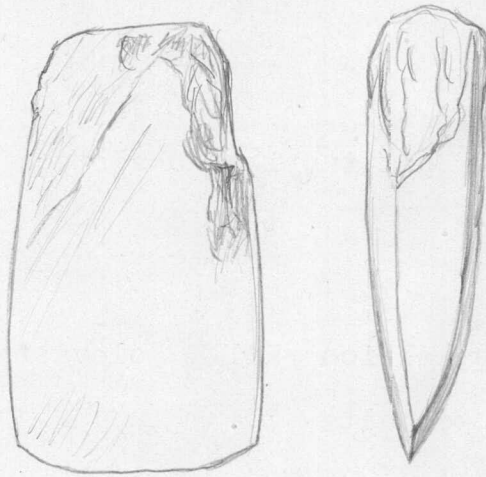
Kivikaudelta.

1. Ison läpileikkaukseltaan neliskulmaisen hiotun kirveen teräpuoli; pituus 8.9 cm, leveys 6.5 cm, paksuus 3.8 cm.

6659.

Maaria

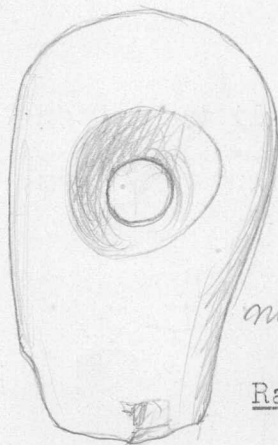

2. Poikkitaltta, tai pieni kirves; 5.75 cm x 3.4 cm x 1.8 cm.

3. Kynsitaltan teräpuoli; 2.9 cm levyinen.

Esineet nrt 1-3 osti t:ri Hackman torppari Kalle Jokelalta, joka oli löytänyt ne läheltä torppaansa Kärsämäen kylän Marttilan maalta.

4. Reikäkivi; 12.4 cm pituinen, 8 cm levyinen, 3.8 cm paksuinen.

noin $\frac{1}{2}$

Rautakaudelta.

Esineen lahjoitti ratamestari Heinonen SMY:lle. Se on löydetty Jäkärän kivi-kautisesta asuinpaikasta.

5. Kolme poltettua luunpalasta ja kaksi polttamatonta luunpalasta.

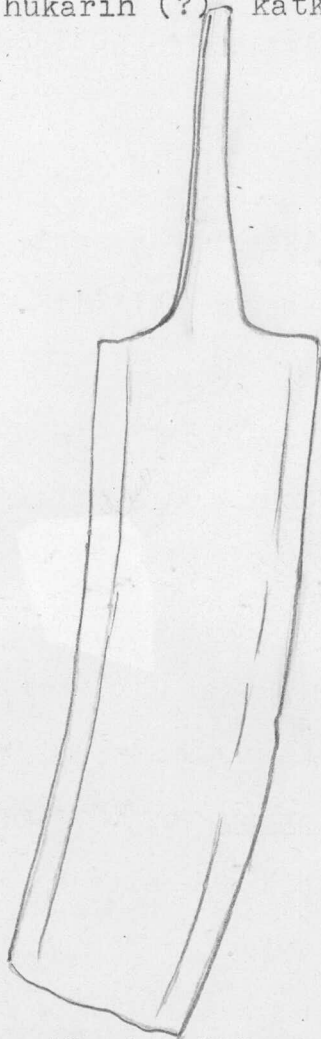
Esineet löysi tohtori Hackman entisen sotamiehen Kustaa Jukan puutarhasta, Virusmäen kylässä. Jukan puutarha on joka on noin 35 m länteen päin ratamestari Heinosen veräjältä maantien pohjoispuolella.

6659.

Maaria

Epämääräiseltä ajalta.

6. Sappöörin hukarin (?) katkelma; 28.6 cm pituinen.

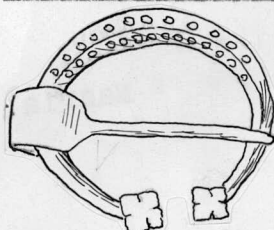
Esineen löysi yllämainittu Jukka puutarhastansa.

II.

A. Hackmanin löydöt.

Siitä maata seulottaessa, joka ennen Hackmanin kaivauksia oli viety maantien korkeammalta osalta mäen juurelle, löytyivät seuraavat esineet (nrt 7-17).

7. Pronssinen hevosenkengänmuotoinen solki, joka

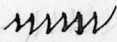

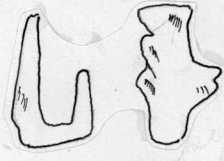
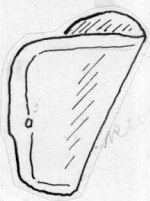

on varustettu kukanmuotoisilla ponsilla; suu-

6659.

Maaria

rin läpimitta 3.2 cm.

8. 39 erikokoista katkelmaa pronssiläkistä tehdystä vadista, jonka reuna on väännetty ulospäin.
9. 80-90 pronssikierukkaa eri kokoa; muutamissa on villalangan jätteitä.
10. Ohuesta pronssiläkistä tehdyn rannerenkaan (?)katkelma, joka on koristettu vinkkuraviivoilla ().
11. Pronssisen ketjun osa, jonka nivelet ovat kahden läpileikkaukseltaan ympyräisen renkaan muodostamia.
12. Kolme palaa väännettyä pronssilankaa, jonka läpileikkaus on kolmikulmainen.
13. Katkelma pronssisesta remelinkiskosta, joka muistuttaa kiskoa SMY Aikakausk. XIII kuv. 326.
14. Litistetty hopealevy, joka on koristettu pitkin reunoja juoksevalla viivalla.
15. Pieni pronssirengas, ehkä ketjunnivel, ja

6659.

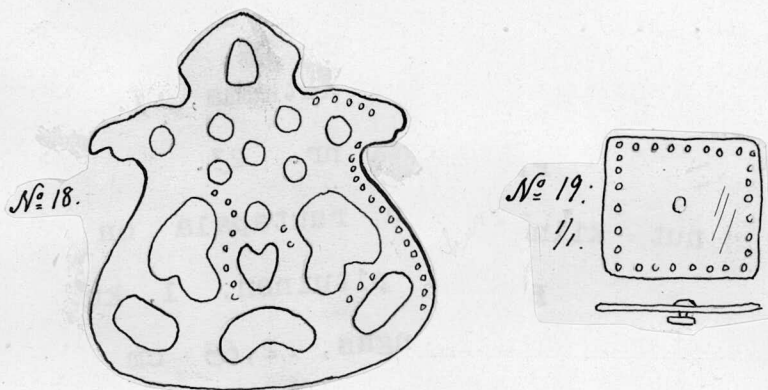
ja toinen isompi pronssitengas.

Maaria

16. Kaksi pientä palaa hopeata (?).

17. Kuusi rautanaulojen katkelmaa .

Kaivamalla löydettyjä
esineitä.

18. Pronssinen ketjünkannatin, katso kuvaa ;

5 cm pituinen, 4.65 cm levyinen; l. k. 3.

19. Neliskulmainen pronssinastalla varustettu
pronssinen kisko; 2. 1 cm levyinen; l. k. 3
läheisyydestä.

(valok.10410).

20. Yksi kokonainen 5.15 cm pituinen rautainen
niittausnaula ja kolme katkelmaa niittaus-
nauloista; l. k. kuin edellinen.

21. Putkellinen rautainen keihäänkärki samaa muo-
toa kuin Vorgesch. Alterthümer t. 72, k. 14,
32.6 cm pituinen; l. k. 5.

22. Pronssisen uurteilla koristetun renkaan tai
neulan (?) katkelma; l. k. 5 läheisyydestä.

6659.
Maaria

23. Kaksi pronssisella päällyksellä varustettua rautaista punnusta; joista toinen on koristettu neliökulmaisella kuvalla ja painaa 39.008 gr. ja toinen kolmekulmaisella kuviolla ja painaa 24.486 gr; 1. k. koh-
tien 5 ja 6 väliltä otettua maata seulotta-
essa.

24. Pieni pronssinen punnus, jolla on kulmil-
taan katkaistun kuution muoto ja joka painaa
2.615 gr; 1. k. ed.

25. Sileän koristetun pronssiesineen katkelma;
1. k. nr 23.

26. a) Veitsenterän katkelma; 7.3 cm pituinen; 1.
k. 6; b) Naula, 1. k. 9.

27. Kolme ohuen ympyräisen hopealevyn palaa;
1. k. n:o 23.

28. a) Katkonainen iso niittausnaula; 6.7 cm pi-
tuinen;
b) Tulusraudan katkelma, 3.8 cm pituinen.
Löydetyt kuin n:o 23.

29. Piipala, johon rautapala on ruostunut kiin-
ni; 4.5 cm pituinen; 1. k. n:o 23.

30. Pronssinen renkas, 2.65 cm läpimitaten;
1. k. 8.

31. Niittausnaula, 3.75 cm pituinen, ja kiinni
ruost. hiekan peittämä rautapala, 6.2 cm pi-
tuinen; 1. k. 7.

Maisteri M.
Kempmanin o-
minaispainomää-
räyksen mukaan
ovat punnukset
6659:23 ja 24
läpeensä prons-
sia.

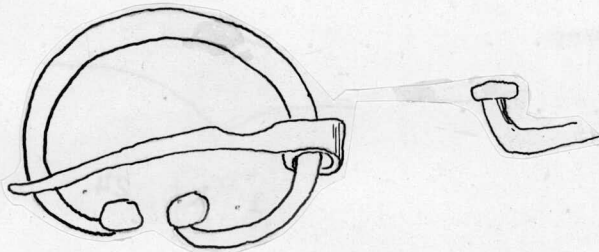
A.H:n 13/11
1924

6659.

Maaria

32. a) Kaksi niittausnaulaa, 4.4 ja 4.3 cm pituisia, b) niittausnaulan kisko;
c) väännetyin veitsen teräpuoli; l. k. 10.

33. Pronssinen hevosenkengänmuotoinen solki; läpimitta 3.95 cm; ktso kuvaa;

l. k. 11 polttamattomien luiden vierestä.

34. a) Neljä niittausnaulaa 3.6 cm, 4 cm, 4.35 cm ja 4.45 cm pituisia;
b) Veitsenterä ruotoineen; kahtia katkennut;
l. k. 12.

35. a) Kolme niittausnaulaa 4.3 cm pituinen,
b) Kolme niittausnaulan katkelmaa; l. k. 13.

36. Kolme rautapalaa; l. k. 20.

37. - - - - -

38. Viisi niittausnaulaa ja 13 katkelmaa ainakin seitsemästätoista naulasta; l. k. 15 ja sen läheisyydestä.

39. Kaksi luupalaa ja 12 puupalaa; l. kuin nro 38.

40. Neljä niittausnaulaa, yksitoista naulaa ja

6659.
Maaria

10 naulankatkelmaa sekä saviastianpala ja pieni pronssilevyn katkelma; l. k. 14 hyvin mustasta maasta.

41. Maanäyte kohdalta 14.

41. a) Pronssinen karhunhampaanmuotoinen riipe, vrt. Vorg. Altert. t. 58 k. 13; 5.3 cm pituinen; l. k. 16.

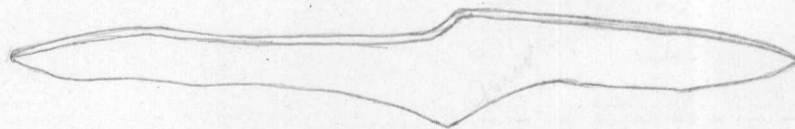
42. Kokoon käännetty pala pronssilevyä; l. k. 17.

43. Iso väännetty rautanaula; 10.1 cm pituinen; l. k. 19.

44. Pala villavaatetta, jossa on pronssirenkaiden jäännöksiä; l. k. 21.

45. Kaksi katkelmaa putkeksi väännetystä pronssilevystä (katkennut kahtia); sekä pronssitönkki; l. k. 22.

46. Pieni rautainen veitsi ruotoineen 10.45 cm

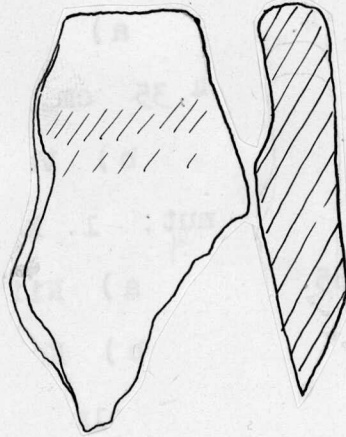
pituinen; l. k. 24.

47. Viisi niittausnaulaa ja yksi naula; l. kohdalta 23, 25-27.

48. Saviastianpala; ktso kuvaa ja profiilia; l. k. 27.

6659.

Maaria

49. a) Niittausnaula; b) kaksi niittausnaulan katkelmaa; c) iso ja vahva rautanaula; d) väännetty naula; l. k. 1 ja sen läheisyydestä.

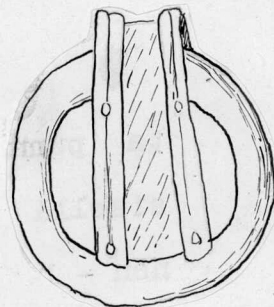
50. a) Neljä erikokoista niittausnaulaa ja kaksi niittausnaulan katkelmaa, b) yksi naula; c) uudenaikaisen (?) rautaesineen katkelma; vrtaa kuvaa; l. k. 28 läheisyydestä.

51. Hiilenpaloja ja luupala; l. k. 28 läheisyydestä.

52. Katkonainen pronssinen ympyräinen kupurasolki (valok.10407). ki samaa päämuotoa kuin F M 1897, siv. 12 kuv. 11; suurin läpimitta 6.3 cm; l. kohtien 4 ja 5 väliltä otettua maata seulottaessa.

53. Pronssinen rengas, josta riippuu pronssinen hihnankisko, joka on vään-

6659.
Maaria

netty renkaan päälle, renkaan läpimitta
3.6 cm; l. k. nr 52.

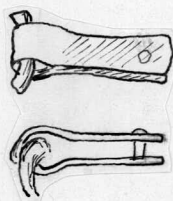
54. Pronssinen sormus, jolla on leveä keskiosa
ja jonka päät sivuttavat toisiaan; suurin
läpimitta 2.3 cm; l. k. nr 52.

55. Pronssinen hihnankisko samaa päämuotoa kuin (valok.10410).
kuvat 144 ja 145 (siv.128) Arnen teoksessa
La Suède et l'Orient; (vrtaa Vorgesch. Alter-
thümer t. 60 k. 21); 3.05 cm pituinen;
l. kuin nr 52.

56. Pronssinen hihnanpäättekisko samaa päämuotoa (valok.10411).
kuin Vorg. Alt. t. 60 k. 26; pituus 6.9 cm;
l. k. nr 52; hihnan pää on vielä jällellä.

57. Pronssisella päällyksellä varustettu rautai-
nen punnus, johon on tarttunut kiinni ruos-
tunutta rautaa; painaa (ruosteen kanssa) 41
gr; l. k. nr 52.

58. Pieni pronssinen kisko sitä muotoa kuin
kuva osoittaa; silmuksessa on
rautaisen renkaan jäännös;
2.2 cm pituinen; on mahdollises-
ti kuulunut veitsentuppeen;
l. k. nr 52.

59. Pronssisen koristetun kiskonpää; ktso kuvaa;
l. k. nr 58.

60. Kuusi pronssilevyn palaa; l. k. nr 52.

61. a) Kolmionmuotoinen pronssikierukkojen ja

6659.
Maaria

villanauhojen muodostama esiliinan tai vai-
pan koriste (vrtaa Appelgren-Kivalo, Suoma-
laisia pukuja, taulu XV kuva 1 ja 2 vasen
pää);

b) neljä osaa hyvin hienoa pronssikierukka-
koristusta, joissa on vielä villalankojen
jäännöksiä; l. k. nr 52.

62. Hiilenpaloja; l. tutkitun alueen lounaisesta
päästä.

63. Kaksi kovasti vahingoittunutta rautaista
punnusta, joista toinen on varustettu pronssisella
päällyksellä ja painaa nyt 10 gr.
toinen - hyvin pieni - on nähtävästi ilman
päällystä ja painaa 5 gr. Vrtaa numerot
23, 24 ja 57. Punnukset ovat luultavasti
löydetyt samasta kohdasta kuin muut punnuk-
set.

64. Kahdeksantoista erikokoista palaa poltettua
savea, joiden pinnoilla on ruohojen taikka
varpujen jälkiä; l. k. nr 62.

65. Kolme saviastianpalaa, joista kaksi kuuluu
samaan mustanväriseen astiaan ja kolmas
kuuluu huonoon huolimattomasti tehtyyn as-
tiaan; l. maata seulottaessa.

66. Pieni piipala; l. maata seulottaessa.

67. Pähkinä; l. kuin edellinen.

68. 44 erikokoista niittausnaulaa; l. tutkitusta

6659.
Maaria.

alueesta sekä kaivaessa että maata seulotta-
essa.

69. Noin 145 niittausnaulojen ja naulojen kat-
kelmaa; l. kuin edellinen nr.

70. Noin 70 erilaista naulaa, joista suurin
osa on varmasti uudenaikaisia; l. kuin nr
68.

71. Kaikenlaisia rautakatkelmia - tankoja, ruuvi-
mutteria, levynpaloja m. m. - l. kuin nr
68.

72. Kaksi katkonaista uudenaikaista hevosenken-
kää - l. kuin nr 68.

73. Polttamattomia luupaloja; l. kohtien 12 ja
18 väliltä.

74. Hevosenhammas.

75. Kiviastianpala, savipiipunpaloja, lasipaloja.

76. Maanäyte kulttuurikerroksesta, otettu tut-
kitun alueen lounaispäästä (noin kohdalta
26).

77. Maanäyte kulttuurikerroksesta otettu noin
kohdalta 17.